

De heer Meindersma neemt afscheid van den Gemeenteraad

Wij reproducereen hierbij een foto, ter vergadering genomen. Zittend v.l.n.r. St. Maraden, Dr. Mohamad Hamzah, An Cheng (Luit. der Chin.) Ir. Bekkering, J. Thierens, St. Martoea Radja, Dr. Coenraad, Klaver, Mr. Dirkzwager, G. W. Meindersma. staande v.l.n.r. Stanislaus, J. Paling, C. de Koningh, Dr. Alimoessa, J. W. A. Reckers.

Gisteravond ving om half acht de laatste door den heer Meindersma geleide vergadering van Siantar's gemeenteraad aan. Alle leden waren aanwezig. De heer Meindersma opende de vergadering en zei, dat waar hij zelf niets op de agenda had gebracht, of een der leden mogelijk iets bijzonders had te zeggen. Het was Ir. Bekkering, die hierop het woord vroeg.

Spr. dankte voor de goede samenwerking en hoopte, dat het familie Meindersma in de Lampons wél ga. Als blijvende herinnering aan de prettige samenwerking bood spr. den scheidenden assistent-resident een bureaulamp aan, welke onder algemeen applaus werd aanvaard. Hierna kwam de heer Meindersma aan het antwoord. Allereerst dankte hij — Ir. Bekkering voor de verrassing, verder bracht hij in herinnering de vele moeilijke vraagstukken tijdens zijn periode behandeld. Het overwinnen van al deze moeilijkheden heeft een gevoel van saamhorigheid onder de Raadsleden aangekweekt.

Een afscheidslunch. Om 12 uur gistermiddag had in het Siantar-Hotel de door de Zelfbestuurders en ambtenaren den heer Meindersma aangeboden lunch plaats. Residen Bouwes Bavinck was mede aanwezig. Er werd alleen door den Resident het woord gevoerd. Hij wenschte de familie Meindersma een goede reis en een goed verblijf in de Lampons toe, waarbij hij verder opmerkte, dat de Lampons voor de familie niet vreemd zijn. De heer Meindersma had er vroeger vier jaren als Controleur doorgebracht. Spr. begreep ook, dat Siantar den heer Meindersma niet licht zal vergeten. Na afloop van de lunch bleef men nog lang gezellig bijeen.

DE DAIRI-KOLONISATIE

BEZOEK VAN EDELEER KUNEMAN.

Het lid van den Raad van Indië de heer J. H. B. Kuneman — die tevens voorzitter is van den Koloniatieraad — vertrekt, naar Aneta ons meldt, 15 October voor een tournee van veertien dagen naar Sumatra, zoowel om oude en nieuwe koloniatie-terreinen voor Indische kolonisten te bezichtigen en te beoordelen als ten behoeve der Europeesche kolonisatie.

In verband met de Europeesche kolonisatie zal hij speciaal een bezoek brengen aan de Dairilanden.

Voor de Indische kolonisatie bezoekt hij ook terreinen in de buurt van Ophir en Aerbangis. Hoewel wij op grond van ervaring vrij sceptisch staan tegenover ambtelijke expertise in kolonisatie kwesties, spreken wij gaarne onze voldoening uit over het voorgenomen bezoek van den heer Kuneman aan de Dairi-kolonisatie.

OVER NEUSHOORNS.

Het „Bat. Nwsbld.“ wijst erop, dat op Oedjoeng Kkoelon sinds eenigen tijd de maatregel van kracht is, welke vroeger reeds aangekondigd is, n.l. de algeheele sluiting van dit gebied.

Dit betekent dat niemand zonder vergunning van den boschbeheerder het gebied betreden mag, al ware het om welke onschuldige reden ook. Om het toezicht op de naleving van de bepalingen te kunnen toevertrouwen aan het Boschwezen, zijn de bestuursgrenzen gelijk gemaakt aan die van de boschreserve. Deze absolute bescherming van onze badak is dringend noodig, want bij recente onderzoeken zijn nergens jongen aangevonden en dat is een veeg teeken. Het wijst erop, dat de badak de laatste jaren door allerlei omstandigheden, het meest door de jacht waarschijnlijk, zich niet voldoende op zijn gemak voelde om zich voort te planten, en verschijnsel dat bij vele diersoorten, vooral de grotere, ook in gevangenschap wordt waargenomen.

De Volkswoningbouw

DE AANBESTEDING.

Reeds verscheidene malen schreven wij over de gemeentelijke plannen tot volkswoningbouw, waarmede de Gemeenteraad zich in zijn laatste vergadering heeft verenigd.

- Ingeschreven door: 1. P. Koreman 2. Goh Gna Seng 3. Kwong Sang Cheong 4. Tjong A Kim 5. Chan Chie 6. Kwong Tong Seng 7. Liang Sew Kow 8. Ng On 9. Firma Langerels & Co.

Hedenmorgen heeft ten kantore van Gemeentewerken de betreffende aanbesteding plaats gehad. Deze omvatte:

- I. Het bouwen van 30 woningen op een terrein gelegen in kampong Djati Oeloe. II. Het bouwen van 56 woningen op terreinen gelegen in kampong Skip.

Hieronder volgt de uitslag. Ingeschreven bedrag: Werk I: f 17.550.— Werk II: f 16.300.—

De gunning. Het werk I. is gegund aan den laagsten inschrijver: Ng On voor den prijs van f 12.240.—

Het werk II. is gegund aan den laagsten inschrijver: Kwong Sang Cheong voor f 8.470.—

Doorgangshuis en Immigratie: pijnlijke combinatie

Beide hebben plaats tekort en . . .

.....vreemdelingen verbazen zich

De combinatie van het Doorgangshuis en het Immigratiekantoor als bureu te Gloeger is inderdaad een weinig gelukkige. Dit is niet alleen te wijten aan het tekort aan plaatsruimte waaraan beide lijden, doch ook in de omstandigheid dat het kantoor, waarmee elke vreemdeling in Indië het eerst moet kennis maken, vlak bij die instelling is gelegen, waar men ongetwijfeld liefst zoo min mogelijk van bespeurt, hetgeen men van Gloeger niet kan zeggen.

Er is reeds meermalen geschreven over de moeilijkheden, waarmee zoowel het Doorgangshuis als de Immigratie hebben te kampen. Laatstgenoemde, die door tal van nieuwe archieven grote behoefte heeft aan berguimte, ziet zich geperst in een veel te kleine behuizing en het Doorgangshuis dat Dorrangshuis steeds boven de capaciteit is bezet, moet schipperen met de ruimte, en verpleegden met proefverlof zendt om zooveel mogelijk nieuwe patienten te kunnen opnemen, heeft zoo mogelijk nog meer te verduren van de slechte behuizing.

Naar wij vernemen worden er thans wederom plannen in studie genomen, om althans in het hoogstnoodzakelijke van het Doorgangshuis te voorzien: er moet een nieuwe keuken en een waschijf komen, waarvoor gebouwd zal moeten worden, doch het behoelt wel geen betoog dat daarmede aan de moeilijkheden geen einde gemaakt is.

De klachten die dan eens van deze zijde, dan weer van anderen kant worden vernomen, zijn steeds weer terug te leiden tot den oorsprong der moeilijkheden: te weinig plaats. Terwijl de inrichting van het Doorgangshuis voor de minder kapitaalkrachtige Oostersche bevolking ongetwijfeld voldoende is, verneemt men van de meer gegoede familie-leden van verpleegden meermalen ernstiger klachten. En een kort bezoek bewijst een ieder dat de accommodatie van het Doorgangshuis, hoe veel zorg er ook door het personeel aan wordt besteed, wel te kort moet schieten, wanneer het erom gaat de iets meer gegoede Oostersche patienten een behoorlijk onderkomen te verstrekken. Aan den anderen kant vindt men de loodsen van het Immigratiekantoor die afgezien van de moeilijk voor vreemdelingen te vinden ligging, voortdurend aan zeer hoge temperaturen lijden. En indien men dit nog niet als ernstig zou willen aanduiden, de opmerkingen die meermalen van bezoekers worden vernomen inzake het nabuurschap van het Doorgangshuis, moeten toch wel te denken geven. De plannen tot verplaatsing naar Belawan, hetgeen in alle opzichten een bijzondere verbetering zou betekenen, zijn reeds geruimen tijd geleden ingediend. Sedertdien werd hier ter stede niets meer vernomen. Het verdient echter aanbeveling dat dit onderwerp nogmaals onder oogen wordt genomen, opdat zoo spoedig mogelijk een oplossing worde gevonden opdat aan de thans bestaande situatie zoo spoedig mogelijk een einde kan komen.

Ned. Hockeybond bestaat 40 jaar.

EEN VIERLANDEN-TOURNOOI.

Amsterdam, 7 Oct. (Aneta-A. N. P.). Het programma van het vierlanden-tournoi ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van den Nederlandschen hockeybond is: 15 Oct.: Duitschland — België en Nederland — Frankrijk 16 Oct.: Verliezers tegenover elkaar en de finale.

DE „MERCURY“.

London, 7 Oct. (Aneta-Reuter). Hier is bericht ontvangen, dat de „Mercury“ op de vlucht naar Zuid Afrika om 15.22 G. M. T. Makakou (Fransch Equatoriaal Afrika), ongeveer boven den evenaar passeerde.

Om 6.35 uur G. M. T. is de „Mercury“ nabij Kano, op de West Afrika route van de Imperial Airways. Tot Kano zal de „Mercury“ ruim 3000 mijl hebben afgelegd.

Binnenland

MR. G. L. P. BOUMAN OVERLEDEN.

Bekende figuur in Bataviasche sportwereld. Batavia, 8 Oct. (Aneta). Gisteren om circa 6 uur overleed in het ziekenhuis Tjikini alhier Mr. G. L. P. Bouman, lid van het notaris-kantoor Mr. A. H. van Ophuysen. Hij was een bekende figuur in de Bataviasche sportwereld, eere-voorzitter van den Voetbalbond Batavia en Omstrken en vertegenwoordiger van de F. I. F. A.

In verband met het overlijden zijn alle V. B. O.-wedstrijden afgelast. Mr. Bouman was reeds eenigen tijd ziek, sedert 19 September was hij in Tjikini verpleegd, waar hij twee operaties onderging. Hedenmiddag wordt het stoffelijk overzchot voorloopig bijgezet op Tanah Abang, naderhand zal het naar Nederland worden vervoerd.

BRAND IN HOUTSTAPELPLAATS.

300 ton hout in de vlammen opgegaan.

Semarang, 8 Oct. (Aneta). Gistermiddag was brand uitgebroken in de houtstapelplaats van de S.J.S., 300 ton hout was praktisch geheel in de vlammen opgegaan. Den geheelen avond woedde de brand voort. De hitte was zoo intems, dat de rails in een S-vorm van meters groote waren vertogen, waardoor vertraging in de treinstanden ontstond.

OPENING NIEUW B. P. M. KANTOOR TE BATAVIA.

Batavia, 8 Oct. (Aneta). Het nieuwe B. P. M. kantoor, waarin ook de K. N. I. L. M. zal worden gevestigd, is door het Bureau Fermont & Cuypers aan de B. P. M. overgedragen met een korte rede van Ir. Fermont.

De heer Mr. A. C. Sandkuyl, hoofdvertegenwoordiger van de B. P. M. verwelkomde de talrijke aanwezigen en bracht dank aan allen, die aan den bouw medewerkten. Hij memoreerde het Nederlandsche karakter van de Bataafsche, die Nederlandsch is in hart en nieren. Spr. illustreerde met cijfers het belang van de Bataafsche voor Indië, er op wijzend, dat o.a. in 1937 ruim 20 miljoen aan salarissen en loonen werden uitbetaald.

De opening werd bijgewoond door alle kringen uit de Bataviasche samenleving. Onder de aanwezigen waren tallooze civiele en militaire autoriteiten, het geheele consulaire corps, vertegenwoordigers van handel en industrie, etc. De hoofdvertegenwoordiger van de B. P. M.-Handelszaken te Soerabaja, de heer Oudraad was door zijn verblijf op Sumatra verhinderd.

Het geheele gebouw was, van af den ingang, over alle trappen tot in trappenhuis, in een bloemenzee herschapen.

Na rede van den heer Sandkuyl volgde een rondgang door het schitterende gebouw, dat in sober modernen stijl, is opgetrokken doch niettemin een imposante indruk maakt.

DESSAMAN VERZET ZICH BIJ ARRESTATIE.

Batavia, 8 Oct. (Aneta). Bij de arrestatie van een dessaman in dessa Kali Abang onder Bekasi, die een waronghouder met een golk zwaar gewond had, naar aanleiding van een twist over de afrekening, werd de arrestant door een revolvershot gedood. Twee hem arresterende marechaussees werden zelf aan de handen gewond. Van officieele zijde vernam Aneta, dat de arrestant verzet pleegde, waarop een der marechaussees zijn revolver trok, welke tijdens de worsteling twee maal afging.

VRACHTENVERLAGING.

Batavia, 8 Oct. (Aneta). De Bataviasche vrachtenconferentie verlaagde de vracht voor tapioca — een ketellameel voor verscheperingen naar Europeesche basishavens tot 50 gulden per last van 2000 K. G. De verlagings gaat onmiddellijk in.

DE AARDBEVING IN MENADO.

Baavia, 8 Oct. (Aneta). Het Observatorium deelt mede, dat de aarbbeving van gisteren te Menado om 8.26 uur Javatijd is begonnen, in de richting Noord-Oost, afstand ruim 2000 km. De beving was vrij zwak.

Weer hersteld.

Batavia, 8 October (Aneta). Luitenant ter zee W.F. van Vreeswijk, adjudant van Z. E. den Gouverneur-Generaal is weder hersteld en voegde zich weer bij het landvoogdlijk gezelschap.

Advertisement for Harrison's & Crosfield, Limited. Lists various plant species like Aeschynomene Americana, Albizzia Molucana, etc. Includes contact info: Import Afd. Tel. 200 833.

CHINEESCHE ISLAMIETEN.

Batavia, 8 Oct. (Aneta). De voorzitter en de secretaris van het hoofdbestuur van de „Persatoean Islam Tjong Hoa“ vertrekken in December naar China, ter voorbereiding van het eerste congres der vereniging, dat vermoedelijk begin 1940, hoogstwaarschijnlijk te Canton, wordt gehouden. De Indische Islamietische organisaties zullen worden uitgenodigd afgevaardigde te zenden.

Moederland

DE ECONOMISCHE ONTWIKKELING VAN SURINAME.

Amsterdam, 7 Oct. (Aneta A.N.P.). De Gouverneur van Suriname, Prof. Mr. J.C. Kleistra is hier gearriveerd voor besprekingen met de Regeering en particulieren inzake de economische ontwikkeling van Suriname. Hij meende, dat de toestand daar licht verbeterd is als gevolg van de stijging van den uitvoer van bauxiet en rijst. Prof. Kleistra is gematigd optimistisch ten aanzien van de citruscultuur, en achtte het nog niet mogelijk een oordeel uit te spreken over de mogelijkheid van immigratie van Nederlandsche landbouwers. De immigratie van Javanen wordt gaarne gezien, de resultaten hiervan zijn zeer gunstig.

DE MISHANDELING VAN MR. VAN SCHAİK.

Den Haag, 7 Oct. (Aneta-A. N. P.) De Politie-rechter bekrachtigt bij verstek het vonnis tegen den Zwart Fronter wegens mishandeling van den voorzitter der Tweede Kamer Mr. J. R. H. van Schaik. De veroordeelde teekende hooger beroep aan.

VRACHTBOOT VERMIST.

Amsterdam, 7 Oct. (Aneta-A. N. P.). Sedert den storm in het begin van de week is vermist de uit Groningen afkomstige vrachtboot „Hunze 13“. Thans is vermoedelijk het wrak ontdekt bij Edam. De drie opvarenden zijn waarschijnlijk omgekomen.

OM EEN CENTRAAL VLEGVELD.

Den Haag, 7 Oct. (Aneta). B. & W. stellen den Raad voor een adres te richten tot de Regeering ten gunste van een centraal vliegveld te Leidersdorp.

EXTRA VERLOF TOEGEKEND.

Den Haag, 7 Oct. (Aneta-A. N. P.). Aan het personeel van diverse legeronderdelen is door den Chef van den Generalen Staf een extra verlof toegekend.

F. A. HOEFER f.

Zeist, 7 Oct. (Aneta-A. N. P.). Overleden is de oud-generaal majoor der artillerie en oudheidkundige F. A. Hoefer. Het reisplan van Hr. Ms. „Gelderland“.

VERKEER

Scheepsberichten.

Het m.s. „Kota Inten“ wordt Dinsdag 11 dezer te 7 uur, komende rechtstreeks uit Amerika, aan de Lloydkade te Belawan verwacht. Het vertrek van dit schip naar Java via Penang, Port Swettenham en Singapore is voorloopig vastgesteld op denzelfden dag om 5 uur.

Het m.s. „Siantar“ wordt Maandag 10 dezer te 7 uur uit Europa, Padang en Sabang aan de Lloydkade te Belawan verwacht. Het vertrek van dit schip naar Java via Tandjong Pandan is voorloopig vastgesteld op denzelfden dag te 14 uur.

Het m.s. „Tosari“ vertrekt Maandag 10 October om 5 uur namiddag naar Singapore. Het ss. „Plancius“ vertrekt Woensdag 12 October om 5 uur namiddag naar Singapore, Muntok, Batavia, Semarang en Soerabaia.

Het ss. „Reth“ vertrekt Donderdag 13 October om 5 uur namiddag naar Penang. Het ss. „Both“ vertrekt Zaterdag 15 October om 6 uur namiddag naar Singapore, Tandjong Pandan, Batavia en Semarang.

WEERBERICHT.

Deli - Proefstation van 7 October 1938. Barometer in m.m. 761.8 760.9 en 759.5 Temperatuur in °C Max 29.5, min. 21.0 Relat. vochtigheid 94 67 en 70 Duur van den zonschijn 1 h. 45 m. Regenval in m.m. 1

POSTVLUCHTEN

Stand op 7 October.

Table with columns for destination (AMSTERDAM, NAPELS, BASRAH, JODPOER, RANGOON, MEDAN, SINGAPORE, BANDOENG) and status (up/down arrows).

Werd heden in den namiddag tegen half vijf te Medan verwacht.

Het m.s. „Kota Pinang“

wordt Zondag 9 dezer te 7 uur uit Java, Singapore en Penang aan de Lloydkade te Belawan verwacht.

PASSAGIERSLIJST „KOTA AGOENG“.

Passagierslijst van het m.s. „Kota Agoeng“, 30 September 1938 van Rotterdam vertrokken en op 27 October te Belawan verwacht. fam. R. Cruyff Jr., mej. A. A. C. Wiesman, mej. F. B. A. M. van Trikt, R. Gerlach, K. A. I. Hick, fam. G. van der Ree, en 3 kinderen, mevr. M. van der Reebakkers mevr. G. Cramer-Harmen, mevr. B. Groenewegen-van Rotten, mevr. H. A. C. Kroese-Raasveldt, mevr. E. M. S. de Mel-, van Weeren, mej. E. H. Kattanek, J. Adams, B. Arends, H. M. Hoegen, H. L. Oudenhoven, fam. W. G. H. v.d. Bosch, fam. J. A. van den Brink en kind, Zeereerw. Pater C. Damman n.fam. Jhr. J. E. R. Feith, fam. R. Govers, fam. F. L. H. Jager en kind, fam. A. Kiers, fam. F. J. v. Kregten en 2 kind, Zeereerw. Pater F. J. H. Langenhuyzen, fam. A. W. J. van Lieshout, fam. Ir. E. J. Minkman, Zeereerw. Pater Th. J. C. Padmowidjojo, mej. J. G. v. Raads-hoven, mevr. M. A. Rebel en 2 kinderen, mevr. K. Schimmel, mevr. Th. M. H. J. Straatman en kind, mevr. E. J. van der Wal, fam. J. Ph. H. Westra.

Familie J. HUBBELING

a/b M.S. Marnix v. St. Aldegonde

p.p.c. 8 - 10 - 1938 4538

Mevrouw de Weduwe

M. M. HOLLENBACH-Warta

wenschte alle vrienden en kennissen een goed verblijf. a/b m. s. „Marnix v. St. Aldegonde 8 October 1938. 4536

Voor levering van

Advertisement for 'schotels aan huis' and 'RESTAURANT TER MEULEN'. Includes phone number 215 - 216.

Aanteekeningen

NA EEN WANSTALTIJG DAIRI-EXPERIMENT EEN VOLSLAGEN DAIRI-SCHANDAAL?

Wij hebben sinds lang niet gesproken over de Dairi-kolonisatie, alhoewel wij wisten, dat deze een volkomen mislukking was geworden. Wij hebben rustig aangezien, dat er eigenlijk twee Dairi-kolonisaties naast elkaar bestonden, die ten slotte weinig meer dan den naam gemeen hadden.

De eene stond op papier, op officiële stukken en deze kolonisatie ging het voortdurend goed. Zij was, zoo kon men overal lezen, met verstand opgezet, op zeer goeden gronden begonnen en van tijd tot tijd kwam er een beleeft heer uit Java, die de zaak aanzag om daarop haastig een gunstige meening te meer uit te spreken.

En dat die kolonisatie zoo groeide in steeds toenemende welvaart en heerlijkheid, dat is niet zoo verwonderlijk.

Daar waren groote, op den voorgrond tredende autoriteiten, die verklaard hadden, dat het wel g'ing in de Dairilanden.

En al heeft dit terrein dan ook geen goede koffie opgebracht, het leverde tenminste goede grondmonsters op, althans voor de laboratoria op Java.

Hier had men een minder gunstigen dunk van deze terreinen, die, zooals men weet, door de H.V.A., waren opgegeven en waarvan de Delische deskundigen verklaarden, dat zij al heel weinig deugdelijk waren voor het doel, waarvoor men ze ging bestemmen.

Echter het beeld van ambtelijke schoonheid groeide desondanks en in Java moest men wel het denkbeeld krijgen, dat Dairi het tierigste en plezierigste land ter wereld was.

Hier in Deli bleek het wat moeilijker, om de gunstige voorstelling te doen aanvaarden, maar de bewonderaars van deze kolonisatie wisten wel raad en zij begonnen fluisstercampagnes, waarbij allerlei zotte dingen werden gezegd over de bedoelingen van de H.V.A.

Ten tijde van de kritiek op de grondgesteldheid, waarbij men bedekt te kennen gaf, dat het in de bedoeling van de H.V.A. lag om deze gronden weder in haar bezit te krijgen.

Edech, er moge dan tusschen de niet-officiële en de officiële wetenschappelijke sfeer verschil van meening zijn over de gesteldheid van den grond en over de degelijkheid van de exploitatieopzet, de feiten hebben het laatste definitieve woord gesproken.

De niet-ambtelijke Dairi-kolonisatie, die van de werkelijkheid, zag er heel wat anders uit dan het waanbeeld, dat in Batavia hen die veraf waren, kon begoochelen.

Men heeft zich waarlijk niet uit te putten in analyseerende beschrijvingen, nademaal de mislukking volkomen is.

De heeren, die hiervoor de verantwoordelijkheid droegen, wachtten zich wel, om het publiek in de gelegenheid te stellen, hun fouten te controleren.

Alhoewel zij het geld van den belastingbetaler vernorsten, verscholen zij zich achter de formeel juiste bewering, dat zij een particuliere vereeniging zouden vormen.

Intusschen is het niet noodig, om hen voor eenige tienduizenden guldens meer of minder op de vingers te kijken. Daar is voor de Dairi-kolonisatie een bedrag weggesmeten, dat de ton gouds reeds ver overschreden heeft en wellicht de honderd vijftigduizend guldens reeds begint te nadern.

Daarvoor is verkregen negentig hectaren kalen en minderwaardigen grond, een negental niet onaanrijke optrekjes, waarvan men in Brastagi of Kaban Djahé meer profijt zal kunnen trekken, maar verder is daar niets te vinden dan achtal "kolonisten", die nu op de velden, waar de koffie volkomen mislukt is, aardappelen planten, maar daarvan slechts zoo weinig profijt trekken dat de aflossing van hun overigens belachelijk hooge schuld -- nog moet geschieden uit steungelden.

Nu willen wij de heeren, die den moed hebben gehad, om de erbarmelijke erfenis van ondeskundige en fantastische voorgangers over te nemen, niet hard vallen. Integendeel, het pleit voor hen, dat zij nog pogen van het vermorste geld iets terecht te brengen.

Daardoor is het mogelijk, dat een achtal menschen voorloopig nog aan het werk wordt gehouden op een wijze, die hen aan den degenererende invloed van de werkloosheid onttrekt.

Echter de kosten, die de belastingbetaler zich heeft moeten getroosten, om deze acht menschen dit nog altijd wankele bestaan te verschaffen, zijn uiteraard eenige malen te hoog geweest.

Meer dan een ton is er reeds te veel uitgegeven om een "bezit" te verkrijgen van 90 H.A. land, die men ten hoogste op een waarde van f 20.000 kan taxeerden.

Men had dezen werklozen beter een huisje in Kaban Djahé kunnen geven met een aardappellanje er om heen en hun verder tienduizend gulden per hoofd cadeau kunnen doen, om daarvan een lijfrente te koopen.

Het zou dan, een soort staatspensioen zijn geworden.

Nu echter bestaat er een groote kans, dat zij hun mager bestaan op den duur niet vol kunnen houden, nademaal de aardappelcultuur een hoogst riskant bedrijf is, dat op den duur overal op Sumatra verkomende door het optreden van ziekten. En men is dan ook te tweeden male doende, om in het bruine veenwater koffiëplantjes uit te zetten.

Echter wanneer het ditmaal zou gelukken, om er nog iets van terecht te brengen, dan zouden de kosten weer dermate zijn gestegen, dat het kapitaalverlies nog verbluffender zou worden.

Nu moet men niet vergeten, dat deze kolonisatie bedoeld was, om de kern te vormen van een veel grooter complex. Men meende destijds daar waarlijk een Europeesche vestiging te verkrijgen, een echte kolonisatie.

Welnu, deze kolonisatie is volslagen mislukt. Daar is niets, maar dan ook niets van terecht gekomen.

Dit moet een waarschuwing zijn, een waarschuwing tegen een soort dilettantisme, dat onwaardig is voor een volk met eenweunlange koloniale ervaring.

Wij hebben destijds reeds gezegd, dat de voorbereiding ondeugdelijk was en wij hebben toen gewaarschuwd tegen de gevolgen, maar nu achteraf zijn wij nog verbluft over de hoogst lichtzinnige wijze, waarop dergelijke plannen zijn voorbereid en over de volstrekte wijze waarop de debacle zich heeft voltrokken.

Trouwens het was geen werk van planters. Het was een dilettantisme van lieden, die tengevolge van de dwaze schrijverij van politieke journalisten en partijmensen tot koloniatemaniakken waren geworden. Ondanks het feit, dat nergens ter wereld een kolonisatie van Europeanen in den tropischen grond gelukt is, ondanks het feit, dat een kind kan begrijpen, hoezeer het onmogelijk is voor een Europeaan met zijn bijzondere behoeften, te concurreren met den Inlandschen arbeider, gingen zij hun gang en waagden er geld en merschen aan.

De fout is nu gemaakt, maar het zou een schandaal worden, als die fout herhaald werd ten koste van een aantal energieke, flinke Groningsche jongers, die door de camouflage van de mislukking van het Dairische gedoe er toe zouden worden overgehaald, om hier al de narigheid van een nieuwe mislukking door te maken.

Deze lieden gaan nu eens geen koffie planten, maar willen vee gaan weiden en men heeft dus de gelegenheid, weer met allerlei hoëra-betogen de zaak aan te moedigen.

Maar als een Nederlandsch vee-bedrijf op de hoogvlakte mogelijk is, hetgeen wij voorslagnog betwijfelen, dan kunnen wij de Groningers toch wel toeroepen: „Indien gij dan met alle geweld in Indië wilt komen boeren en u sterk genoeg acht, om hier te verichten, hetgeen de Inlandsche en Chinese bevolking met haar soberheid en kernis van het land nimmer gelukt is, waarom wilt ge u dan juist gaan vestigen op de eenige plaats van Nederlandisch Indië, waarvan onomstootelijk en experimenteel is vastgesteld, dat zij voor kolonisatie niet deugt."

De Nederlandsch-Indische Regeering heeft geen recht, om toe te laten, dat de goedgeloofigheid van de Groningers misbruikt wordt terwille van hen, die nu eenmaal hun stokpaardje „blanke kolonisatie in Nederlandsch Indië" wenschen te blijven berijden.

Vóór zij dit toelaat, heeft zij de plicht, om door deskundigen die buiten het verband staan van de ambtelijke en half-ambtelijke instanties, die zich tot dusverre in deze zaak hebben gemengd en ons inziens schuldig staan aan de mislukking, een nauwgezet onderzoek te doen instellen naar de Dairi-Kolonisatie, waarvan een ieder hier weet, dat zij geworden is tot een schromelijke nuttelooze geldverspillig.

En wanneer zij dat heeft gedaan en goed gedaan en dan nog lust zou gevoelen, om in de Dairi-landen verder te experimenteren, dan heeft zij de plicht,

BETAAL SNELLER-ACTIE

Ter saneering van het credietwezen

Een kwestie, welke aller belang raakt

Naar wij vernemen worden op het oogenblik van verschillende zijden pogingen ondernomen om gezondere toestanden in het handelsverkeer ter Oostkust te brengen, speciaal wat betreft de credietverleening, in verband waarmede verschillende instanties conferenties hebben belegd en nog zullen beleggen, welke er naar men hoopt toe zullen leiden, dat particulieren hun rekeningen aan de leveranciers sneller betalen, opdat deze op hun beurt sneller tot afrekening met den import kunnen komen.

Deze dagen hebben de Chineesche handelaren in een vergadering de plannen besproken en wij vernemen met betrekking hiertoe het volgende:

De omloop-tijden der door de importeurs verstrekte credieten zijn hoe langer hoe meer uitgelopen. Schulden inzake aankopen die bij voorbeeld in Januari werden gedaan, worden meermalen niet voor Juni of zelfs later betaald.

Aangezien de winsten op de producten der afdeeling „Provinsie en Dranken" dergelijke lange crediet-termijnen niet toelaten, moest naar de meening der importeurs hierin verandering worden gebracht.

Het ligt voor de hand dat de Chineesche klein-handelaren hiertoe gaarne willen medewerken, vooral daar zij voor een groot deel afhankelijk zijn van de hun door de importwereld verstrekte credieten. Naar de meening van de Chineesche handelaren (en deze meening wordt in andere kringen volkomen gedeeld) zou het alleen dan mogelijk zijn den omloop-tijd der credieten, verstrekt door de importeurs aan den kleinhandel, te bekorten, indien de kleinhandel op zijn beurt ook sneller zijn posten kan innemen.

Dit laatste levert een punt op dat ampele bespreking verdient, weshalve er overleg is gepleegd tusschen de Chineesche handelaren en de importeurs, terwijl van laatstgenoemde zijde contact wordt gezocht met de Huisvrouwenvereeniging.

Bij deze aangelegenheid dient in het oog te worden gehouden dat het punt van uitgang dus is de te geringe winstmarge op provisiën en dranken, welke den importeurs

niet in staat stelt lange credieten te verstrekken, terwijl zij aan den anderen kant willen voorkomen dat gewenschte bekorting van den crediet-termijn zou leiden tot moeilijkheden bij den Chineeschen kleinhandel, die dus tusschen twee vuren zou komen te staan: boven zich de importeurs en beneden zich de klanten.

Aller belang.

Saneering van het credietwezen is een kwestie die aller belang raakt. Niet alleen de importeurs en de Chineesche handelaren hebben voordeel bij verkorting der omloop-tijden, het is een algemeen belang, aangezien elke saneering slechts allen ten goede kan sanieren.

Met nadruk dient erop gewezen te worden dat de bedoeling niet is tot prijsverlaging der producten te geraken, ofschoon onmiddellijk opgemerkt kan worden dat deze in de toekomst geenszins uitgesloten is, indien de saneering effectief is geworden.

Het uitgangspunt: de te geringe winstmarge werd ons met verschillende voorbeelden aangetoond, zoowel van kleinhandelaarszijde als door de importwereld, waarbij erop gewezen werd dat ondanks hogere prijzen dan veelal op Java voorkomen, de winsten geringer zijn doordat het afzetgebied hier aanzienlijk kleiner is, terwijl de kosten niet evenredig geringer zijn dan op Java het geval is.

Eenmaal aangenomen hebbende de absolute noodzaak tot saneering van het credietwezen te komen, hetgeen alleen kan geschieden wanneer daartoe door alle partijen wordt samengewerkt, heeft men besloten in overleg te treden over de wijze van uitvoering.

Aangezien deze kwestie thans nog niet aan de orde is, willen wij hierover nog niet uitweiden. Zeker is echter dat de organisatie van den Chineeschen kleinhandel, verbonden als deze is indien het erop aankomt door gezamenlijk optreden tot het beoogde doel te komen: snellere inning van uitstaande posten, opdat de schulden aan de importeurs ook op tijd kunnen worden betaald, ongetwijfeld het doel kan bereiken, waartoe t.z.t. de medewerking der particulieren zal worden gevraagd, opdat moeilijkheden voor dezen en voor den kleinhandel kunnen worden vermeden.

Van den dag.....

„Zeg het met bloemen", is de leuze van den tijd, maar de Sudeten-Duitscher, die Hitler door een bloemstuk in het gelaat verwondde, heeft daarvoor den dankbaarheid van de Führer niet geogost.

En het is volkomen begrijpelijk, dat het Deutsche Nachrichten Büro herinnert aan de orders, waarbij dergelijke vriendelijkheden verboden worden.

Immers als men in staat is, om den Führer een bouquet in het gezicht te werpen, dan kan men daartoe ook een bloemkool bezigen, of zoo noodig een bom.

om de vraag, of het mogelijk is, daar ve te houden, conscienscieus te onderzoeken.

En dit mag niet geschieden op de flodderige, volkomen ondeskundige en onzakelijke wijze, waarop men te werk is gegaan, vóór men de kolonisatie en de koffie-cultuur in de Dairi-landen begon.

Wij spreken harde taal, die onaangenaam in de ooren klinkt, maar zoo hard kunnen wij het niet zeggen, of wij doen nog te kort aan de waarheid.

Men heeft het in Batavia niet willen hooren, niet willen weten, niet willen erkennen.

Het zij zoo, maar wij moeten eischen dat deze halstarigheid anderen geen onheil berekente.

Daarom wenden wij ons nu tot de Regeering zelve, en vrage van haar met grooten nadruk dat zij voorkome, dat het licentiatie, betreurenswaardige Dairi-experiment geleide tot een Dairi-schandaal.

En als wij nu niet te doen hebben met een berichtje, wat ten doel heeft, om te laten blijken, dat Hitler bij zijn intocht in Sudetenland zelfs geen maatregelen heeft genomen, om zijn persoon tegen aanslagen te beveiligen, dan moet men zich toch afvragen, hoe het mogelijk is, dat de Führer getroffen kon worden door dit bloemrijke projectiel.

Deze man, die telkens weer aan groote massabetoogingen deelneemt, staat aan groote gevaren bloot. Want men weet zeer goed, dat hij op de Deutsche politiek persoonlijk een geweldigen invloed uitoefent, zoodat men kan verwachten, dat het regime zijn beteekenis verliest, wanneer de Führer valt. En men kan begrijpen, dat er onder die menigte lieden zijn, die den Führer dermate haten, dat zij een kans, om een aanslag op zijn leven te doen, gaarne zouden gebruiken.

Nochtans, er gebeurt niets. Dit is uiteraard te wijten aan de scherpe maatregelen, die genomen worden, om te zorgen dat de Führer bij alle openbare vertooningen omringd is door verbonde lieden. Maar wellicht is het ook te verklaren uit de psychische gesteldheid van de menigte, die Hitler's vijanden dermate in een dwangpositie brengt, dat zij de hand niet anders tegen den Führer durven opheffen, dan in het bekende Heil- Hitler-gebaar.

Dat het nu toch mogelijk is gebleken, om een bloemstuk in het gelaat van den Führer te werpen is een zeer curieus feit, waarvan wij met belangstelling de verdere details en de omstandigheden, waaronder het geschiedde, zullen vernemen.

De kwestie van een teruggave van Duitsche koloniën begint nu ook de gemoederen in Zuid-Afrika te bewegen en in de oude Duitse kolonie van Zuid-West Afrika heeft de United National South-west African Party voorgesteld om een volksstemming te houden over den vraag, of dit land nog langer tot de Zuid-Afrikaansche Unie zal behooren, of dat het onder Duitsch beheer zal komen te staan. Men zal zich herinneren, dat reeds geruimen tijd

De Britsch-Italiaansche betrekkingen

Ratificatie der overeenkomst naderbij.

Rome, 7 Oct. (Aneta-Reuter). Perth bezocht hedenavond wederom Ciano. Men meent, dat hij het Britsche standpunt mededeelde inzake de verschillende fasen in de Europeesche situatie, zoodat dit op de zitting van hedenavond aan den grooten Raad kan worden voorgelegd.

Herziening der betrekkingen op elk gebied.

Rome, 7 Oct. (Aneta Reuter). Perth had een onderhoud van drie kwartier met Ciano. Hij besprak de mogelijkheid van bespoediging van de ratificatie van de Britsch-Italiaansche overeenkomst.

Volgens Britsche kringen alhier is het terrein thans geheel vrij voor eventuele besprekingen van concrete voorstellen vóór dat het Britsche Lagerhuis in November weder bijeenkomt.

Naar verluidt zouden de besprekingen ten doel hebben een regeling voor Spanje gelijktijdig met de erkenning van het Italiaansche Imperium te bewerkstelligen.

Het verluidt, dat tijdens de recente besprekingen beide partijen blijk gaven van het verlangen, bestaande beletsels uit den weg te ruimen.

De Britsch-Italiaansche betrekkingen zullen op elk gebied zorgvuldig worden herzien.

De kwestie zal waarschijnlijk hedenavond in den Fascistischen Raad worden overwogen.

Pensioenregeling bij Cult. Mij. De Oostkust

VOORWAARDEN ZIJN NOG NIET BEKEND.

De Cultuur Maatschappij De Oostkust overweegt de personeelsvoorwaarden te wijzigen, in dien zin dat een pensioenvoorziening voor de geëmployeerden mogelijk wordt.

De nadere uitwerking van een en ander maakt nog een punt van bespreking uit; de voorwaarden voor deze in te stellen pensioenregeling zijn nog niet bekend.

De heer Jeppe repatriert.

WORDT OPGEVOLGD DOOR DEN HEER RUYSENSAARS.

De hoofdadministrateur van de Cultuur Maatschappij De Oostkust, de heer A. Jeppe vertrekt 30 November van Belawan en legt daarmede zijn functie neer.

Tot opvolger van den heer Jeppe als hoofdadministrateur is benoemd de heer H. Ruysenaars, die vroeger administrateur was der inmiddels gesloten onderneming Tandjong Koeba van dezelfde maatschappij.

De heer Ruysenaars kwam reeds in 1914 in dienst van de Rotterdam-Deli Mij. welke in 1921 door de Cultuur Maatschappij De Oostkust werd overgenomen.

De heer Jeppe, die op eigen verzoek eind volgende maand Deli gaat verlaten, is gedurende vele jaren in Deli werkzaam geweest en velen zullen hem noode uit hun vriendenkring zien vertrekken.

Hitler en de Fransche oppositie

Antwoord op felicitatietelegram

OPSCHUDDING IN DE SENAATSCOMMISSIE

Flandin zal slechts in het parlement explicatie geven

Een telegram van Hitler aan Flandin, den Franschen leider van den rechtshen politieken vleugel, dat 2 October werd verzonden, veroorzaakte een ware sensatie toen het in de Senaatscommissie werd voorgelezen.

De boodschap, die een antwoord vormde op die van Flandin aan Hitler houdt het volgende in:

„Ik dank U hartelijk voor de vriendelijke felicitaties die U mij heeft gezonden en ik

geef U de verzekering van mijn hartelijke gevoelens ten aanzien van de energieke pogingen die U maakt voor de volledige samenwerking tusschen Frankrijk en Engeland. Ik heb haar met oprechte belangstelling gevolgd en ik vertrouw dat zij goede resultaten zullen hebben."

Flandin zelde dat hij geen uitlegging wenschte te geven voor de commissie, doch in de zitting van het Parlement zou antwoorden.

tevooren een sterke Duitsch Nationaal-Socialistische strooming de bezorgdheid van de Regeering van de Unie heeft opgewekt en dat men destijds reeds zekere maatregelen heeft genomen, om het al te astrante optreden van deze groepen te voorkomen.

Nu komt de zaak opnieuw aan de orde en waarschijnlijk zal de Unie nu voor den vraag worden gesteld, of zij Zuid-West Afrika aan de Duitschers zal teruggeven, met of zonder plebisclit. Dit hangt natuurlijk in hooge mate af van de inzichten in Engeland en in Zuid-Afrika.

Want het bezit van Zuid-West Afrika is van groote beteekenis voor de Unie, niet omdat men het land niet kan missen, maar omdat men het niet aan een ander af kan staan en zeker niet aan Duitschland.

En dit geldt voornamelijk voor de Engelschen en voor hen, die loyaal het Engelsche wereldrijk willen steunen.

Immers het bezit van Zuid-West Afrika voor de Duitschers kan, wanneer men dat in Berlijn wil en methodisch na zou gaan streven een gevaar worden voor de eenheid van het land.

Men zou van Duitsche zijde de kloof tusschen Boer en Brit kunnen pogen te verdiepen, er op speculeerende, dat de Boeren tegen den Engelschen invloed gebruik zouden kunnen maken van Duitsche sympathieën en Duitsche hulp.

En dit zal te gemakkelijker vallen, sinds daar door de periode van twintig jaar een nauwer contact is gekomen tusschen de Unie en de oude Duitsche kolonie.

Nu kan men natuurlijk zeggen, dat de Duitschers degelijke bedoelingen niet hebben, en als het inderdaad tot een accoord komt tusschen Berlijn en Londen, dan zullen de Britten evenmin last ondervinden van de Duitschers als de Italianen, die toch nog altijd een goed Duitsch stukje land in hun bezit hebben, zonder dat daar een Henlein of een Seyss Inquart verschijnt.

Maar een imperieele mogendheid als Engeland moet nooit vragen naar de bedoelingen van andere landen, maar naar de mogelijkheden en wie zal ontkennen, dat de Duitschers, wanneer dit ooit in hun politieke spel te pas zou komen, om van Zuid-West Afrika uit een storenden invloed op de Unie uit te oefenen.

Daarbij komt, dat de Kaap een steeds

belangrijker strategische waarde voor de Engelschen heeft gekregen, sinds de vaart door de Middellandsche zee en het Suezkanaal onveilig is geworden voor de Britsche Marine.

Men heeft daar de marine-basis op een stukje Engelsch gebied aanzienlijk versterkt en daarmee het bewijs geleverd, dat de vloot dit steunpunt niet zou kunnen missen, zoodat de Engelschen alles moeten vermijden, wat de mogelijkheid verhoogt van een afscheiding van een dominion.

Aan de andere kant staat, dat Zuid-Afrika liever geen bureu kan hebben, in de nog gematigde zône, waarbij het leven gelijkt op dat van de Unie, aangezien zij dan de weerslag zou ondervinden van de wijze, waarop de Duitschers hun deel van Zuid-Afrika beheerden en ontwikkelden.

Het practisch alleen zijn in dat gedeelte van de wereld moet voor de Unie een groote aantrekkelijkheid hebben.

Daarop is de kwestie van de teruggave van Zuid-West Afrika niet zoo eenvoudig, ook al niet, omdat Engeland het niet voor het zeggen heeft, daar de Britten de gevoelens van de Zuid-Afrikanen moeten ontzien en daar geen beslissing kunnen forceren.

De Japanners boeken militaire successen en waarschijnlijk is het hun gelukt, om ergens een overwinning te toegekomen.

De militaire situatie begon echter te laatste dagen voor de Chinezen uiterst moeilijk te worden en het was te verwachten, dat zij hun stellingen in het berg- en heuvelterrein langs de Yang Tze op zouden moeten geven.

(Zie vervolgd pagina 2.)

MOEDERS, VOOR UW KINDEREN
HOLLANDIA MELK